

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 6 декември 2012 година

относно позицията, която да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна, по отношение на приемането на разпоредби относно координацията на системите за социална сигурност

(2012/774/ЕС)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 79, параграф 2, буква б) във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В член 51 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна ⁽¹⁾ („Споразумението“) се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране с решение установява разпоредбите за изпълнение на принципите, изложени в посочения член.
- (2) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, въпросните държави-членки не участват в приемането на настоящото решение и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.
- (3) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (4) Целесъобразно е да бъде определена позицията, която да бъде взета от името на Съюза в рамките на Съвета за

стабилизиране и асоцииране по отношение на приемането на разпоредбите относно координацията на системите за социална сигурност.

- (5) Следователно позицията на Съюза в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна („Споразумението“), по отношение на приемането на разпоредби относно координацията на системите за социална сигурност, се основава на проекта за решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране, приложен към настоящото решение.

Незначителни промени в посочения проект за решение могат да бъдат договорени от представителите на Съюза в Съвета за стабилизиране и асоцииране, без да е необходимо приемането на допълнително решение на Съвета.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 6 декември 2012 година.

За Съвета
Председател
S. CHARALAMBOUS

⁽¹⁾ ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр. 3.

ПРОЕКТ ЗА

РЕШЕНИЕ № .../... НА СЪВЕТА ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ ЕС—ЧЕРНА ГОРА

от ...

по отношение на приемането на разпоредби относно координацията на системите за социална сигурност

СЪВЕТЪТ ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ И АСОЦИИРАНЕ,

като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна⁽¹⁾, и по-специално член 51 от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 51 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна („Споразумението“) е предвидена координацията на системите за социална сигурност на Черна гора и държавите-членки и са определени принципите на тази координация.
- (2) В член 51 от Споразумението се предвижда, че Съветът за стабилизиране и асоцииране приема решение за целите на изпълнението на принципите, изложени в посочения член.
- (3) По отношение на прилагането на принципа за недискриминация с настоящото решение не следва да се оставят допълнителни права, произтичащи от определени факти или събития, настъпващи на територията на другата договаряща се страна, когато подобни факти или събития не са взети предвид в законодателството на първата договаряща се страна, освен правото за прехвърляне на някои обезщетения.
- (4) При изпълнение на настоящото решение правото на работниците от Черна гора на семейни обезщетения следва да се подчинява на условието членовете на техните семейства да пребивават законно с тези работници в държавата-членка, в която работниците са наети на работа. Когато членовете на техните семейства пребивават законно в друга държава-членка, се прилага на Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание тяхното гражданство⁽²⁾. Настоящото решение не следва да дава право на семейни обезщетения по отношение на членове на семейството на работник, който пребивава в държава, различна от държава-членка, например Черна гора.

- (5) Регламент (ЕС) № 1231/2010 разширява обхвата на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социално осигуряване⁽³⁾ и на Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност⁽⁴⁾ по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези разпоредби единствено поради своето гражданство. В Регламент (ЕС) № 1231/2010 вече е застъпен принципът за сумиране на натрупаните от черногорските работници в различните държави-членки осигурителни периоди по отношение на правото на придобиване на определени обезщетения, както е посочено в член 51, параграф 1, буква а) от Споразумението.
- (6) Може да се наложи да се предвидят специални разпоредби, които да съответстват на конкретните особености на законодателството на Черна гора, за да се улесни прилагането на правилата за координация.
- (7) За да се гарантира гладкото протичане на координацията на системите за социална сигурност на държавите-членки и Черна гора, е необходимо да се предвидят специални разпоредби относно сътрудничеството между държавите-членки и Черна гора, както и между съответното лице и институцията на компетентната държава.
- (8) Следва да се приемат преходни разпоредби, за да се защитят лицата, обхванати от настоящото решение, и да се гарантира, че те не губят права в резултат на влизането му в сила,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

1. За целите на настоящото решение:
 - а) „споразумение“ означава Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и нейните държави-членки, от една страна, и Република Черна гора, от друга страна;

⁽¹⁾ ОВ L 108, 29.4.2010 г., стр. 3

⁽²⁾ ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

- б) „регламент“ означава Регламент (ЕО) № 883/2004, приложим в държавите — членки на Европейския съюз; — пенсии при трудови злополуки и професионални заболявания,
- в) „регламент за прилагане“ означава Регламент (ЕО) № 987/2009; — пенсии за инвалидност поради трудови злополуки и професионални заболявания,
- г) „държава-членка“ означава държава — членка на Европейския съюз; по смисъла на регламента, с изключение на специалните парични обезщетения, независещи от вноски, изброени в приложение X към регламента;
- д) „работник“ означава:
- i) за целите на законодателството на държава-членка — лице, което осъществява дейност като заето лице по смисъла на член 1, буква а) от регламента;
 - ii) за целите на законодателството на Черна гора — лице, което осъществява дейност като заето лице по смисъла на това законодателство;
- е) „член на семейството“ означава:
- i) за целите на законодателството на държава-членка — член на семейството по смисъла на член 1, буква и) от регламента;
 - ii) за целите на законодателството на Черна гора — член на семейството по смисъла на това законодателство;
- ж) „законодателство“ означава:
- i) по отношение на държавите-членки — законодателство по смисъла на член 1, буква л) от регламента, което се прилага за обезщетенията, попадащи в обхвата на настоящото решение;
 - ii) по отношение на Черна гора — законодателството, приложимо в Черна гора по отношение на обезщетенията, попадащи в обхвата на настоящото решение;
- з) „обезщетения“ означава:
- пенсии за старост,
 - пенсии за преживели лица,
 - пенсии при трудови злополуки и професионални заболявания,
 - пенсии за инвалидност поради трудови злополуки и професионални заболявания,
 - семейни надбавки;
- и) „прехвърляеми обезщетения“ означава:
- i) по отношение на държавите-членки:
 - пенсии за старост,
 - пенсии за преживели лица,
- ii) по отношение на Черна гора — съответните обезщетения, предоставяни по законодателството на Черна гора, с изключение на специалните парични обезщетения, независещи от вноски, посочени в приложение I към настоящото решение;
2. Другите понятия, използвани в настоящото решение, са със значението, което им се дава:
- а) по отношение на държавите-членки — в регламента и регламента за прилагане;
 - б) по отношение на Черна гора — в съответното законодателство, приложимо в Черна гора.

Член 2

Обхванати лица

Настоящото решение се прилага за:

- а) работниците, които са черногорски граждани и които са или са били законно наети на работа на територията на държава-членка и за които се прилага или е било прилагано законодателството на една или няколко държави-членки, както и за преживелите ги лица;
- б) членовете на семействата на работниците, посочени в буква а), при условие че тези членове на семейството пребивават или са пребивавали законно при съответния работник, докато работникът е нает на работа в държава-членка;
- в) работниците, които са граждани на държава-членка и които са или са били законно наети на работа на територията на Черна гора и за които се прилага или е било прилагано законодателството на Черна гора, и за преживелите ги лица; и
- г) членовете на семействата на работниците, посочени в буква в), при условие че тези членове на семейството пребивават или са пребивавали законно при съответния работник, докато работникът е нает на работа в Черна гора.

Член 3

Равно третиране

1. Работниците с черногорско гражданство, които са законно наети на работа в държава-членка, и членовете на техните семейства, които законно пребивават при тях, имат право — по отношение на обезщетенията по смисъла на член 1, параграф 1, буква з) — да бъдат третирани без каквато и да било дискриминация на основата на гражданство спрямо лицата, които са граждани на държавата-членка, в която са наети на работа съответните работници.

2. Работниците, които са граждани на държава-членка и са законно наети на работа в Черна гора, и членовете на техните семейства, които законно пребивават при тях, имат право — по отношение на обезщетенията по смисъла на член 1, параграф 1, буква з) — да бъдат третираны без каквато и да било дискриминация на основата на гражданство спрямо лицата с черногорско гражданство.

ЧАСТ II

ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЧЕРНА ГОРА

Член 4

Отпадане на клаузите за пребиваване

1. Прехвърляемите обезщетения по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), на които имат право посочените в член 2, букви а) и в) лица, не подлежат на каквото и да било намаляване, изменение, спиране, оттегляне или конфискация на основание, че бенефициерът пребивава:

- i) за целите на обезщетение по законодателството на държава-членка — на територията на Черна гора, или
- ii) за целите на обезщетение по законодателството на Черна гора — на територията на държава-членка.

2. Членовете на семейството на работник, както е посочено в член 2, буква б), имат право на прехвърляеми обезщетения по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), подточка i) по същия начин както членовете на семейството на работник, който е гражданин на съответната държава-членка, когато съответните членове на семейството пребивават на територията на Черна гора.

3. Членовете на семейството на работник, както е посочено в член 2, буква г), имат право на прехвърляеми обезщетения по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), подточка ii) по същия начин както членовете на семейството на работник, който е гражданин на Черна гора, когато съответните членове на семейството пребивават на територията на държава-членка.

ЧАСТ III

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 5

Сътрудничество

1. Държавите-членки и Черна гора взаимно си съобщават цялата информация във връзка с промени в законодателствата си, които могат да засегнат изпълнението на настоящото решение.

2. За целите на настоящото решение органите и институциите на държавите-членки и на Черна гора си предоставят взаимно

помощ и действат така, сякаш прилагат своето собствено законодателство. Административната помощ, предоставяна от посочените органи и институции, по правило е безвъзмездна. Въпреки това компетентните органи на държавите-членки и на Черна гора могат да се споразумеят за възстановяване на някои разходи.

3. Органите и институциите на държавите-членки и на Черна гора могат, за целите на настоящото решение, да контактуват пряко помежду си, както и със засегнатите лица или техните представители.

4. Институциите и лицата, попадащи в обхвата на настоящото решение, са длъжни взаимно да си предоставят информация и да си сътрудничат с оглед гарантиране на правилното изпълнение на настоящото решение.

5. Лицата, обхванати от настоящото решение информират институциите на компетентната държава-членка или на Черна гора, когато последната е компетентната държава, и тези на държавата-членка по пребиваване или на Черна гора, когато последната е държавата на пребиваване, възможно най-бързо за всяка промяна в своето лично или семейно положение, която засяга правото им на обезщетения по настоящото решение.

6. Неспазването на задължението за предоставяне на информация, посочено в параграф 5, може да доведе до прилагането на пропорционални мерки в съответствие с националното право. Независимо от това тези мерки трябва да са равностойни на мерките, които се прилагат в подобни ситуации съгласно националното право, и те не трябва да правят практически невъзможно или прекомерно трудно за заявителите да упражняват предоставените им съгласно настоящото решение права.

7. Държавите-членки и Черна гора могат да предвидят национални разпоредби, с които се определят условия за проверка на правото на обезщетения, за да се отчете фактът, че бенефициерите имат престой или пребивават извън територията на държавата, в която се намира институцията длъжник. Тези разпоредби трябва да бъдат пропорционални, да се прилагат без дискриминация на основата на гражданство и да са в съответствие с принципите, изложени в настоящото решение. Тези разпоредби се съобщават на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

Член 6

Административни проверки и медицински прегледи

1. Настоящият член се прилага за лицата, посочени в член 2 и получаващи прехвърляеми обезщетения, по смисъла на член 1, параграф 1, буква и), както и за институциите, които отговарят за изпълнението на настоящото решение.

2. Когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на семейството на това лице, има престой или пребивава на територията на държава-членка, а институцията длъжник се намира в Черна гора, или има престой или пребивава на територията на Черна гора, а институцията длъжник е в държава-членка, медицинският преглед се извършва по искане на институцията длъжник от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера в съответствие с процедурите, определени в законодателството, прилагано от тази институция.

Институцията длъжник информира институцията по мястото на престой или пребиваване за всякакви специални изисквания, които евентуално трябва да се изпълнят, и за това какво трябва да включва медицинският преглед.

Институцията по мястото на престой или пребиваване изпраща доклад до институцията длъжник, която е поискала медицинския преглед.

Институцията длъжник си запазва правото да изиска бенефициерът да бъде прегледан от лекар по неин избор на територията, на която има престой или пребивава лицето, което получава обезщетения или претендира за такива, или в държавата, в която се намира институцията длъжник. От бенефициера обаче може да бъде поискано да се завърне в държавата на институцията длъжник само ако е в състояние да извърши това пътуване, без то да навреди на здравето му, и ако разходите за пътуване и настаняване се поемат от институцията длъжник.

3. Когато лице, което получава обезщетения или претендира за такива, или член на семейството на това лице, има престой или пребивава на територията на държава-членка, а институцията длъжник се намира в Черна гора, или има престой или пребивава на територията на Черна гора, а институцията длъжник е в държава-членка, административната проверка се извършва по искане на институцията длъжник от институцията по мястото на престой или пребиваване на бенефициера.

Институцията по мястото на престой или пребиваване изпраща доклад до институцията длъжник, която е поискала административната проверка.

Институцията длъжник си запазва правото да поиска положението на бенефициера да бъде проверено от специалист по неин избор. От бенефициера обаче може да бъде поискано да се завърне в държавата на институцията длъжник само ако е в състояние да извърши това пътуване, без то да навреди на здравето му, и ако разходите за пътуване и настаняване се поемат от институцията длъжник.

4. Една или няколко държави-членки и Черна гора могат да се споразумеят за други административни разпоредби, при условие че уведомят за това Съвета за стабилизиране и асоцииране.

5. По изключение от принципа за безвъзмездна административна взаимопомощ по член 5, параграф 2 от настоящото

решение действителният размер на разходите за проверките, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, се възстановява на институцията, към която е било отправено искане да ги извърши, от институцията длъжник, поискала проверките.

Член 7

Прилагане на член 129 от Споразумението

Член 129 от Споразумението се прилага, в случай че една от страните счита, че другата страна не е спазила задълженията, предвидени в членове 5 и 6.

Член 8

Специални разпоредби за прилагане на законодателството на Черна гора

Съветът за стабилизиране и асоцииране може, ако е необходимо, да предвиди в приложение II към настоящото решение специални разпоредби за прилагането на законодателството на Черна гора.

Член 9

Административни процедури, съдържащи се в съществуващи двустранни споразумения

Административните процедури, съдържащи се в съществуващи двустранни споразумения между държави-членки и Черна гора, могат да продължат да се прилагат, при условие че тези процедури нямат неблагоприятно отражение върху установените с настоящото решение права или задължения на засегнатите лица.

Член 10

Споразумения, допълващи административните процедури за изпълнение на настоящото решение

Една или няколко държави-членки и Черна гора могат да сключват споразумения, чиято цел е да допълват административните процедури за изпълнение на настоящото решение, особено по отношение на предотвратяването на измами и борбата с тях.

ЧАСТ IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Преходни разпоредби

1. Права съгласно настоящото решение не се придобиват за периода преди датата на влизането му в сила.

2. При спазване на разпоредбите на параграф 1 право по настоящото решение се придобива, дори когато то се отнася за събитие, настъпило преди датата на влизането му в сила.

3. Всяко обезщетение, което не е било предоставено или е било спряно на основание гражданство или място на пребиваване на съответното лице, по искане на това лице се предоставя или възобновява, считано от датата на влизане в сила на настоящото решение, при условие че правата, въз основа на които преди това са били предоставяни обезщетения, не са породили основание за изплащане на еднократна парична сума.

4. Ако посоченото в параграф 3 искане се подаде в срок от две години от датата на влизане в сила на настоящото решение, придобитите съгласно настоящото решение права пораждаат действие от посочената дата и не може да има позоваване на разпоредбите на законодателството на която и да е държава-членка или на Черна гора относно лишаване от права или погасяването им по давност срещу съответните лица.

5. Ако искането, посочено в параграф 3, е подадено след изтичането на двугодишния срок, посочен в параграф 4, правата, от които лицето не е било лишено или които не са погасени по давност, се считат за възникнали от датата на подаване на искането, при спазване на всякакви по-благоприятни разпоредби на законодателството на която и да е държава-членка или Черна гора.

Член 12

Приложения към настоящото решение

1. Приложенията към настоящото решение са неразделна част от него.
2. По искане на Черна гора или Европейския съюз приложенията могат да бъдат изменени с решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране.

Член 13

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в ... на

За Съвета за стабилизиране и асоцииране
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСЪК НА ЧЕРНОГОРСКИТЕ СПЕЦИАЛНИ ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, НЕЗАВИСЕЩИ ОТ ВНОСКИ

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЧЕРНА ГОРА
